

Začetek uporabe revidirane PEM Konvencije s 1. 1. 2025 in prehodne določbe

1. Ozadje, uporabljene kratice in opredelitev pojmov

Regionalna konvencija o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu ([UL EU L 54](#), z dne 26. 2. 2013; v nadaljnjem besedilu: Regionalna Konvencija) vsebuje določbe o poreklu blaga, s katerim se trguje v okviru posameznih sporazumov, sklenjenih med pogodbenicami konvencije. Pogodbenice Regionalne Konvencije so EU, Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Švica, Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Maroko, Palestina, Sirija, Tunizija, Turčija, Albanija, Bosna in Hercegovina, Severna Makedonija, Črna gora, Srbija, Kosovo, Ferski toki, Moldavija, Gruzija in Ukrajina (skupno 25 pogodbenic). Regionalna Konvencija je bila podpisana 15. junija 2011 v Bruslju, za EU je začela veljati 1. maja 2012.

Regionalna Konvencija določa večstranski okvir enakih pravil o poreklu, ki omogoča diagonalno kumulacijo, z mrežo sporazumov o prosti trgovini in se uporablja brez poseganja v načela, ki so določena v teh sporazumih.

Regionalna Konvencija je začela veljati 1. januarja 2012, vendar so vzporedno z njeno uporabo vse od leta 2012 dalje potekale razprave o njeni posodobitvi z namenom, da bi se pravila o poreklu prilagodila spreminjajočim se gospodarskim razmeram. Ker se s spremembami pravil o poreklu iz Regionalne Konvencije na sestanku PEM Skupnega odbora novembra 2019 niso strinjale vse pogodbenice, se je večina pogodbenic odločila, da med seboj začnejo uporabljati posodobljena pravila o poreklu, hkrati pa ohranijo razpravo z ostalimi pogodbenicami, da bi dosegle dogovor o spremembi Regionalne Konvencije.

Glede na to, da se s spremembami Regionalne Konvencije niso strinjale vse pogodbenice, je 1. septembra 2021 začel veljati in se uporabljati alternativni sklop pravil o poreklu blaga (v nadaljnjem besedilu: prehodna pravila o poreklu). Prehodna pravila o poreklu so se uporabljala vzporedno s pravili o poreklu iz Regionalne Konvencije na opcijski in bilateralni osnovi med več pogodbenicami Regionalne Konvencije do začetka uporabe spremenjene Regionalne Konvencije, to je do vključno 31. decembra 2024. Uporaba prehodnih pravil o poreklu vzporedno s pravili o poreklu iz Regionalne Konvencije je ustvarila dve ločeni območji kumulacije.

PEM Skupni odbor je dne 7. decembra 2023 sprejel spremenjeno Regionalno Konvencijo - Sklep št. 1/2023 Skupnega odbora Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, z dne 7. decembra 2023, o spremembi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih

preferencialnih pravilih o poreklu ([UL EU L, 2024/390](#), z dne 19. 2. 2024). V prilogi Sklepa št. 1/2023 so določbe o poreklu blaga in sicer so v Dodatku I določena splošna pravila za opredelitev pojma „izdelki s poreklom“ in načini upravnega sodelovanja, v Dodatku II pa so posebne določbe, ki odstopajo od določb iz Dodatka I (posebne določbe so bile sprejete pred 1. januarjem 2019 in se uporabljajo med nekaterimi pogodbenicami). Pravila iz priloge Sklepa št. 1/2023 so enaka prehodnim pravilom, hkrati pa ta pravila nadomeščajo pravila iz Dodatka I in ustreznih določb Dodatka II k Regionalni Konvenciji, kot je začela veljati 1.1.2012. Spremembe Regionalne Konvencije se začnejo uporabljati 1. januarja 2025. Pravna posledica je ta, da se PEM pravila in prehodna pravila o poreklu z navedenim datumom ne uporabljajo več.

V dokumentu uporabljene kratice in opredelitve pojmov imajo naslednji pomen:

HS – harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga (HS), običajno imenovan kot harmonizirani sistem, je mednarodni sistem za uvrščanje blaga, ki ga je razvila Svetovna carinska organizacija (WCO).

Konvencija: Regionalna konvencija o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu.

Pogodbenice Konvencije:

- EU,
- države EFTE (Švica, Norveška, Islandija, Lihtenštajn);
- Ferski otoki,
- države, vključene v barcelonski proces (Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Maroko, Palestina, Sirija, Tunizija in Turčija),
- države, vključene v stabilizacijsko-pridružitveni proces EU (Albanija, Bosna in Hercegovina, Republika Severna Makedonija, Črna gora, Srbija, Kosovo),
- Republika Moldavija,
- Gruzija,
- Ukrajina.

Skupni odbor: Skupni odbor, ustanovljen s Konvencijo.

PEM pravila: pravila o poreklu iz Dodatka I v različici, kot je bila objavljena v [UL EU L 54](#), z dne 26. 2. 2013.

Revidirana PEM pravila: pravila o poreklu iz Dodatka I v različici, kakor je bila spremenjena s Sklepom št. 1/2023 Skupnega odbora in objavljena v [UL EU L, 2024/390](#), z dne 19. 2. 2024.

Stari PEM protokoli: bilateralni protokoli o poreklu, ki se uporabljajo med pogodbenicami Konvencije in vsebujejo pravila o poreklu pred Konvencijo, objavljeno v [UL EU L 54](#), z dne 26. 2. 2013 (npr. med EU in Alžirijo ter med EU in Izraelom se uporabljajo pravila o poreklu iz Protokola 6 oziroma Protokola 4 o opredelitvi pojma »izdelki s poreklom« in načinih upravnega sodelovanja, saj pravila iz navedenih protokolov niso bila nadomeščena s pravili iz Konvencije).

Prehodna pravila o poreklu: sklop pravil o poreklu, ki se uporabljajo na opsijski in bilateralni osnovi med več pogodbenicami Konvencije vzporedno s PEM pravili do sprejetja in začetka uporabe revidiranih PEM pravil. Uporabljajo se do vključno 31. decembra 2024.

Učinkovita uporaba revidiranih PEM pravil med pogodbenicami Konvencije je pogojena z uvedbo sklicevanja na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena in objavljena v njihovih bilateralnih sporazumih (dinamična povezava). Nekatere pogodbenice so navedle, da zaradi dolžine svojih notranjih postopkov ne bodo mogle posodobiti svojih bilateralnih protokolov o pravilih o poreklu s sklicevanjem na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena, pred 1. januarjem 2025. Iz navedenega izhaja, da bodo do posodobitve bilateralnih sporazumov od 1. januarja 2025 dalje nekatere pogodbenice Konvencije uporabljale revidirana PEM pravila, medtem, ko bodo druge še vedno uporabljale PEM pravila ali stare PEM protokole, kar bi lahko povzročilo motnje v obstoječih možnostih kumulacije.

Ker prehod na revidirana PEM pravila ni hkraten za vse pogodbenice Konvencije, se je treba čim bolj izogniti situaciji, ki bi privedla do manj ugodnega položaja od prejšnjega pravnega okvira. Zato so bile

za obdobje enega leta, to je od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025, uvedene prehodne določbe v zvezi z uporabo Konvencije.

Glavni namen prehodnih določb je ohranitev trgovinskih tokov, ki temeljijo na možnosti kumulacije pred 1. januarjem 2025, dokler se ne zaključi postopek uskladitve vseh bilateralnih protokolov s sklicevanjem na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena. Prehodne določbe omogočajo vzporedno uporabo dveh sklopov pravil o poreklu od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025 in sicer vzporedno uporabo revidiranih PEM pravil in PEM pravil / starih PEM protokolov. Gospodarski subjekti lahko prostovoljno izbirajo med dvema veljavnima sklopoma pravil o poreklu na podlagi svojih dobavnih verig.

Prehodne določbe zagotavljajo tudi načelo prepustnosti med obema sklopoma pravil o poreklu. To pomeni, da se lahko za namene kumulacije blago, ki je pridobilo status blaga s poreklom na podlagi PEM pravil, šteje tudi za blago s poreklom na podlagi revidiranih PEM pravil, če so izpolnjeni določeni pogoji. Opomba: v obratni smeri to ne velja: blago, ki je pridobilo status blaga s poreklom na podlagi revidiranih PEM pravil, se ne more šteti tudi za blago s poreklom na podlagi PEM pravil.

Ta novi pravni okvir (prehodne določbe) v bistvu pomeni ohranitev sedanjega stanja v PEM območju (do konca leta 2024 se vzporedno uporabljata dva sklopa pravil o poreklu: PEM pravila / stari PEM protokoli in prehodna pravila) za dodatno eno leto oziroma do konca leta 2025, saj omogoča še naprej vzporedno uporabo revidiranih PEM pravil in PEM pravil / starih PEM protokolov (nadaljevanje vzporedne uporabe dveh enakih sklopov pravil o poreklu).

Predvideni postopni prehod na revidirana PEM pravila in prehodne določbe so privedli do treh različnih statusov pogodbenic Konvencije v letu 2025. Pri tem je treba opozoriti, da ima lahko pogodbenica Konvencije več različnih statusov, odvisno od vsebine bilateralnega protokola z različnimi PEM partnericami.

2. Statusi pogodbenic Konvencije

Status CR: pogodbenice Konvencije, ki med seboj uporabljajo revidirana PEM pravila in prehodne določbe.

Ta status izvoznikom omogoča, da izbirajo med PEM pravili / starimi PEM protokoli in revidiranimi PEM pravili ter koristijo možnosti kumulacije v okviru enega ali drugega sklopa pravil o poreklu. Omogoča tudi prepustnost med obema sklopoma pravil o poreklu.

Status R: pogodbenice Konvencije, ki med seboj uporabljajo revidirana PEM pravila, ne pa tudi prehodnih določb.

Ta status imajo tiste pogodbenice Konvencije, ki so posodobile svoje bilateralne protokole z dinamično povezavo na Konvencijo, vendar še niso dokončale notranjih postopkov v zvezi s potrditvijo prehodnih določb.

V okviru tega statusa se uporabljajo revidirana PEM pravila, diagonalna kumulacija pa je možna le na podlagi revidiranih PEM pravil. Pričakuje se, da se bodo možnosti kumulacije na podlagi revidiranih PEM pravil v letu 2025 razširile (ko bo pogodbenica Konvencije s statusom R kasneje v letu 2025 pričela uporabljati prehodne določbe in s tem pridobila status CR).

Status C: pogodbenice Konvencije, ki med seboj uporabljajo PEM pravila ali stare PEM protokole. Ta status imajo pogodbenice Konvencije, ki še vedno uporabljajo PEM pravila ali stare PEM protokole v skladu s svojimi obstoječimi bilateralnimi protokoli, ki še niso bili posodobljeni z dinamično povezavo (posodobitev bilateralnih protokolov s sklicevanjem na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena). Diagonalna kumulacija je možna na podlagi PEM pravil.

3. Prehodne določbe, sprejete s Sklepom št. 2/2024

Sklep št. 2/2024 Skupnega odbora spreminja [Sklep št. 1/2023](#) na način, da se točka 5 edinega člena Priloge k navedenemu sklepu spremeni tako, da se v Dodatku I doda člen 42 (»Prehodne določbe«) ter da se v člen 8 (»Kumulacija porekla – pogoji za njeno uporabo«) doda odstavek 1a. V revidirano PEM Konvencijo vključene prehodne določbe se uporabljajo za obdobje enega leta, in sicer od začetka veljavnosti revidirane PEM Konvencije (1. januar 2025) do vključno 31. decembra 2025.

Prehodne določbe zajemajo:

- možnost zahtevati preferencialno obravnavo ob predložitvi dokazil o poreklu, izdanih pred 1. januarjem 2025, v skladu z veljavnimi pravili o poreklu ob izdaji, in predloženih v obdobju njihove veljavnosti ali pozneje, ko je to dovoljeno,
- upravno sodelovanje za preverjanje dokazil o poreklu, izdanih v skladu z različnimi sklopi pravil o poreklu,
- ohranitev sedanjih PEM pravil za eno leto vzporedno z revidiranimi PEM pravili,
- zagotavljanje sledljivosti dokazil o poreklu, izdanih v skladu z obema sklopoma pravil, ki se uporabljata vzporedno, z vključitvijo ustrezne navedbe »REVISED RULES« v dokazila o poreklu,
- uporabo diagonalne kumulacije med pogodbenicami Konvencije brez motenj med preходом iz različnih sklopov pravil o poreklu, ki se uporabljajo pred 1. januarjem 2025, na revidirana PEM pravila,
- zagotovilo, da bodo revidirana PEM pravila od 1. januarja 2026 dalje uporabljale vse pogodbenice Konvencije. V ta namen morajo pogodbenice Konvencije redno obveščati o stanju posodabljanja svojih bilateralnih protokolov.

a) Vsebina dodanega člena 42 Dodatka I (»Prehodne določbe«):

ČLEN 42(1)

Dodatek I h Konvenciji, kakor je bila objavljena v UL L 54/4 z dne 26. februarja 2013, se uporablja med pogodbenicami Konvencije do 31. decembra 2025 vzporedno s tem dodatkom.

Prvi odstavek zagotavlja, da se PEM pravila / stari PEM protokoli še naprej uporabljajo eno dodatno leto vzporedno z revidiranimi PEM pravili, ki začnejo veljati 1. januarja 2025.

Ta določba pomeni, da se od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025 uporabljata dva sklopa pravil o poreklu, ki ustvarjata dve ločeni območji kumulacije.

Primer:

Pogodbenica A in pogodbenica B med seboj uporabljata oba sklopa pravil - status CR.

Pogodbenica D s pogodbenicama A in B uporablja samo revidirana PEM pravila – status R.

Pogodbenica E s pogodbenicama A in B uporablja samo PEM pravila / star PEM protokol – status C.

Diagonalna kumulacija med A, B in D je možna na podlagi revidiranih PEM pravil.

Diagonalna kumulacija med A, B in E je možna na podlagi PEM pravil.

ČLEN 42(2)

Dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena pred 1. januarjem 2025 v skladu s pravili za neobvezno uporabo Konvencije do sklenitve in začetka veljavnosti spremembe Konvencije (v nadaljnjem besedilu: prehodna pravila o poreklu), in predložena po tem datumu, v obdobju njihove veljavnosti, se sprejmejo za namene preferencialne obravnave ob uvozu za blago, ki je 1. januarja 2025 na poti ali je dano v posebni postopek pod carinskim nadzorom. To blago se lahko uporablja za kumulacijo, kot je določeno v členu 7.

Ta določba zagotavlja, da blago na poti ali v skladiščenju z veljavnim dokazilom o poreklu, izdanim / sestavljenim v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, po 1. januarju 2025 ne izgubi statusa blaga s poreklom in preferencialne obravnave, ko prispe v namembni kraj.

Zagotavlja, da se dokazila o poreklu, izdana / sestavljena v letu 2024 v okviru prehodnih pravil o poreklu, sprejmejo v letu 2025 za namene preferencialne obravnave v obdobju njihove veljavnosti. Obdobje veljavnosti teh dokazil o poreklu je deset mesecev od datuma izdaje / sestave.

Blago, zajeto v dokazilih o poreklu, ki so bila izdana / sestavljena v letu 2024 v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, se lahko uporabi za namene kumulacije v skladu z revidiranimi PEM pravili.

Primer dokazil o poreklu, sestavljena / izdana v skladu s prehodnimi pravili (izjava o poreklu, potrdilo o gibanju blaga EUR.1; potrdilo o gibanju blaga EUR.1 v polju 7 vsebuje navedbo v angleškem jeziku »TRANSITIONAL RULES«, izjava o poreklu pa dodatno navedbo »v skladu s prehodnimi pravili o poreklu«):

Slovenska različica

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št.⁽¹⁾), izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno⁽²⁾ poreklo v skladu s prehodnimi pravili o poreklu.

(Kraj in datum) ⁽³⁾

(Podpis izvoznika; poleg tega mora biti čitljivo navedeno ime osebe, ki izjavo podpiše) ⁽⁴⁾

POTRDILO O GIBANJU BLAGA / MOVEMENT CERTIFICATE	
1. Izvoznik (ime, pošta naslov, država) Exporter (name, full address, country)	EUR.1 Št./Nº A 2791407 Predno izpolnite obrazec, preberite navodila na hrbtni strani! See notes overleaf before completing this form
2. Prejemnik (ime, pošta naslov, država) (navedba neobvezna) Consignee (name, full address, country) (Optional)	3. To potrdilo se uporablja za preferencialno trgovino med Certificate used in preferential trade between in / and (navedite ustrezne države, skupine držav ali teritorije) (insert appropriate countries, groups of countries or territories)
4. Država, skupina držav ali teritorij porekla izdelkov Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Namembna država, skupina držav ali teritorij Country, group of countries or territory of destination
6. Podatki v zvezi s prevozom (navedba neobvezna) Transport details (Optional)	7. Opombe Remarks TRANSITIONAL RULES

Primer:

- Pogodbenica A in pogodbenica B med seboj uporabljata prehodna pravila o poreklu pred 1. januarjem 2025 in revidirana PEM pravila po 1. januarju 2025.
- Pogodbenica A in pogodbenica B po 1. januarju 2025 s pogodbenico D uporabljata revidirana PEM pravila.
- Pogodbenica B uporablja s pogodbenico D tudi Sklep št. 2/2024 (prehodne določbe).

- Pogodbenica A ima lahko status R ali CR, vendar morata imeti pogodbenica B in pogodbenica D status CR, da lahko uporabita prehodne določbe (sprejem dokazil o poreklu, izdanih / sestavljenih pred 1. januarjem 2025 v pogodbenici A in predloženih v pogodbenici B ali pogodbenici D po 1. januarju 2025).
- Pogodbenica A izvaža v pogodbenico B dne 23. decembra 2024 blago, za katerega je bilo izdano / sestavljeno dokazilo o poreklu v skladu s prehodnimi pravili o poreklu. Blago se uvozi v pogodbenico B 5. januarja 2025. Preferencialna obravnava se odobri ob uvozu. S tem blagom je v pogodbenici B možna kumulacija s pogodbenico D v skladu z revidiranimi PEM pravili (ker pogodbenica B s pogodbenico D uporablja tudi prehodne določbe).

ČLEN 42(3)

V primeru predložitve dokazil o poreklu z zamudo, izdanih ali sestavljenih pred 1. januarjem 2025 v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, se za blago iz odstavka 2 tega člena uporablja člen 23(2) in (3).

Ta določba zagotavlja, da se v primeru zapoznele predložitve dokazil o poreklu, izdanih / sestavljenih v skladu s prehodnimi pravili o poreklu (po poteku njihove veljavnosti), le-ta ne zavrnejo, če so izpolnjeni pogoji iz člena 23:

- dokazila o poreklu niso bila predložena do končnega datuma veljavnosti zaradi izjemnih okoliščin, ali
- izdelki, zajeti v dokazilih o poreklu, so bili predloženi carinskim organom pogodbenice uvoznice pred iztekom veljavnosti dokazil o poreklu.

Izjemne okoliščine se v tem kontekstu nanašajo na redke primere, na katere uvoznik ali njegov zastopnik ne moreta vplivati in ki carinskim organom ne onemogočajo preverjanja porekla blaga (kot so naravne nesreče ali drugi primeri višje sile).

ČLEN 42(4)

Dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena v skladu z Dodatkom I h Konvenciji, kakor je bila objavljena v UL L 54/4, 26.2.2013, ali v skladu s pravili o poreklu iz protokolov pred Konvencijo pred datumom začetka veljavnosti sprememb dvostranskih protokolov med pogodbenicami, da se vključi sklic na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena, in predložena po tem datumu, se sprejmejo v obdobju veljavnosti za namene preferencialne obravnave ob uvozu blaga, ki je na ta dan na poti ali dano v posebni postopek pod carinskim nadzorom. V primeru predložitve takih dokazil z zamudo se uporablja člen 23(2) in (3).

Ta določba zagotavlja, da blago na poti ali skladiščenju z veljavnim dokazilom o poreklu, izdanim / sestavljenim v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli, ne izgubi statusa blaga s poreklom in preferencialne obravnave, ko prispe v namembni kraj po datumu začetka veljavnosti revidiranih PEM pravil (sprememba bilateralnih protokolov med pogodbenicami Konvencije s sklicevanjem na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena, je pogoj za uporabo revidiranih PEM pravil).

Zagotavlja, da se dokazila o poreklu, izdana / sestavljena v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli, sprejmejo za namene preferencialne obravnave po datumu začetka veljavnosti revidiranih PEM pravil v obdobju njihove veljavnosti. Obdobje veljavnosti teh dokazil o poreklu je štiri mesece od datuma izdaje.

Primer:

- Pogodbenica A in pogodbenica B po 1. januarju 2025 med seboj še vedno uporabljata stari PEM protokol – status C.
- Bilateralni protokol med A in B, ki vsebuje dinamično povezavo, začne veljati 1. marca 2025, kar pomeni, da se revidirana PEM pravila med pogodbenico A in pogodbenico B pričnejo uporabljati 1. marca 2025.

- Pogodbenica A izda dokazilo o poreklu v skladu s starim PEM protokolom 15. februarja 2025. Blago, na katero se nanaša to dokazilo o poreklu, se v pogodbenico B uvozi 10. maja 2025. Preferencialna obravnava se odobri ob uvozu.

V primeru zapoznele predložitve dokazila o poreklu (po poteku njegove veljavnosti) se uporabljajo pogoji iz člena 23, ki določa, da se dokazilo o poreklu ne zavrne, če:

- ni bilo predloženo do končnega datuma veljavnosti zaradi izjemnih okoliščin, ali
- so bili izdelki, zajeti v dokazilu o poreklu, predloženi carinskim organom pogodbenice uvoznice pred iztekom veljavnosti dokazila o poreklu.

Izjemne okoliščine se v tem kontekstu nanašajo na redke primere, na katere uvoznik ali njegov zastopnik ne moreta vplivati in ki carinskim organom ne onemogočajo preverjanja porekla blaga (kot so naravne nesreče ali drugi primeri višje sile).

ČLEN 42(5)

Dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena pred 1. januarjem 2026 v skladu z odstavkom 1 ali v skladu s pravili o poreklu iz protokolov pred Konvencijo in predložena po tem datumu v obdobju njihove veljavnosti, se sprejmejo za namene preferencialne obravnave ob uvozu blaga, ki je 1. januarja 2026 na poti ali dano v posebni postopek pod carinskim nadzorom. V primeru predložitve takih dokazil z zamudo se uporablja člen 23(2) in (3).

Ta določba zagotavlja, da blago na poti ali skladiščenju z veljavnim dokazilom o poreklu, izdanim / sestavljenim v letu 2025 v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli, ne izgubi statusa blaga s poreklom in preferencialne obravnave, ko prispe v namembni kraj po 1. januarju 2026.

Zagotavlja, da se dokazila o poreklu, izdana / sestavljena v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli, sprejmejo po 1. januarju 2026 za namene preferencialne obravnave v obdobju njihove veljavnosti. Obdobje veljavnosti teh dokazil o poreklu je štiri mesece od datuma izdaje.

Primer:

- Pogodbenica A in pogodbenica B po 1. januarju 2025 med seboj še vedno uporabljata stari PEM protokol – status C ali pogodbenica A in pogodbenica B v letu 2025 med seboj uporabljata PEM pravila in revidirana PEM pravila – status CR.
- Pogodbenica A izda dokazilo o poreklu 15. decembra 2025 v skladu s starim PEM protokolom / PEM pravili. Blago, ki ga zajema to dokazilo o poreklu, se 10. februarja 2026 uvozi v pogodbenico B. Preferencialna obravnava se odobri ob uvozu.

V primeru zapoznele predložitve dokazila o poreklu (po poteku njegove veljavnosti) se uporabljajo pogoji iz člena 23, ki določa, da se dokazilo o poreklu ne zavrne, če:

- ni bilo predloženo do končnega datuma veljavnosti zaradi izjemnih okoliščin, ali
- so bili izdelki, zajeti v dokazilu o poreklu, predloženi carinskim organom pogodbenice uvoznice pred iztekom veljavnosti dokazila o poreklu.

Izjemne okoliščine se v tem kontekstu nanašajo na redke primere, na katere uvoznik ali njegov zastopnik ne moreta vplivati in ki carinskim organom ne onemogočajo preverjanja porekla blaga (kot so naravne nesreče ali drugi primeri višje sile).

ČLEN 42(6)

Za namene preverjanja se člen 33(2), člen 34 in po potrebi člen 35 uporabljajo tudi za dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, in dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena v skladu s protokoli pred Konvencijo, ki so se uporabljali pred 1. januarjem 2025.

Ta določba razširja okvir medsebojne upravne pomoči revidiranih PEM pravil v zvezi s preverjanjem dokazil o poreklu na način, da se v letu 2025 ta pravni okvir uporablja tudi za namene preverjanja dokazil o poreklu, izdanih / sestavljenih v skladu s prehodnimi pravili o poreklu in starimi PEM protokoli.

ČLEN 42(7)

Za namene preverjanja se člen 33(2) in člen 34 uporabljata tudi, če je zahteva za preverjanje vložena po 1. januarju 2026 ali po datumu začetka veljavnosti sprememb dvostranskih protokolov med pogodbenicami, da se vključi sklic na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena, za dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena v skladu z Dodatkom I h Konvenciji, kakor je bila objavljena v UL L 54/4, 26.2.2013, str. 4, in protokoli pred Konvencijo.

Ta določba razširja okvir medsebojne upravne pomoči revidiranih PEM pravil v zvezi z zahtevki za preverjanje dokazil o poreklu na način, da se ta pravni okvir uporablja tudi za zahteve za preverjanje dokazil o poreklu, ki so bila izdana / sestavljena v skladu s PEM pravili in starimi PEM protokoli, če je zahteva za preverjanje vložena po 1. januarju 2026 ali po datumu začetka uporabe revidiranih PEM pravil.

ČLEN 42(8)

Pogodbenice se vsake štiri mesece prek Evropske komisije medsebojno uradno obvestijo o stanju posodabljanja svojih dvostranskih protokolov, da se vključi sklicevanje na Konvencijo, kakor je bila nazadnje spremenjena, in o ukrepih, sprejetih za zagotovitev učinkovite uporabe revidiranih pravil Konvencije od 1. januarja 2026.

Ta določba spodbuja vse pogodbenice Konvencije, da zaključijo notranje postopke, da bi se od 1. januarja 2026 dalje za vse pogodbenice Konvencije uporabljala samo revidirana PEM pravila (prehodne določbe namreč določajo, da se PEM pravila / stari PEM protokoli uporabljajo vzporedno z revidiranimi PEM pravili do 31. decembra 2025). Poleg tega zagotavlja, da bodo možnosti kumulacije iz obvestila Komisije (matrika) skozi vse leto 2025 posodobljene. Pri tem velja opozoriti, da je treba vsak nov sklenjen sporazum sporočiti takoj, ko je znan datum začetka veljavnosti.

ČLEN 42(9)

Potrdila o gibanju blaga EUR.1, izdana v skladu s tem dodatkom, vsebujejo navedbo v angleškem jeziku „REVISED RULES“ v polju 7. Ta navedba se doda tudi na koncu besedila izjave o poreklu, sestavljene v skladu s tem dodatkom. Navedba se vključi v dokazila o poreklu do 31. decembra 2025.“

Da bi se dokazila o poreklu, izdana / sestavljena v skladu s PEM pravili / starimi PEM protokoli razlikovala od dokazil o poreklu, ki so izdana / sestavljena v skladu z revidiranimi PEM pravili (razlikovanje med dvema sklopoma pravil o poreklu), morajo potrdila o gibanju blaga EUR.1, izdana do vključno 31. decembra 2025 v skladu z revidiranimi PEM pravili, v polju 7 vsebovati navedbo v angleškem jeziku »REVISED RULES« oziroma mora biti ta navedba dodana na koncu besedila izjave o poreklu do vključno 31. decembra 2025. Od 1. januarja 2026 dalje se PEM pravila / stari PEM protokoli ne bodo več uporabljali vzporedno z revidiranimi PEM pravili, zato od navedenega datuma dalje ta navedba ne bo več potrebna. Vendar se dokazila o poreklu, ki vsebujejo navedeno navedbo, po 1. januarju 2026 ne smejo zavrniti.

Prav tako se izjave dobavitelja, sestavljene v EU, ki vsebujejo navedbo »REVISED RULES«, po 1. januarju 2026 sprejmejo kot dokazilne listine za izdajo / sestavo dokazil o poreklu v skladu z revidiranimi PEM pravili.

Dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena v letu 2025, ki po pomoti vsebujejo navedbo »TRANSITIONAL RULES« (prehodna pravila) namesto »REVISED RULES« (revidirana pravila), se ne smejo zavrniti.

Enako velja za izjave dobavitelja, sestavljene v EU, ki zaradi napake vsebujejo navedbo »TRANSITIONAL RULES« namesto »REVISED RULES« - te izjave se sprejmejo kot dokazilne listine za izdajo / sestavo dokazil o poreklu v skladu z revidiranimi PEM pravili.

Za izjave dobavitelja, sestavljene v EU, ki ne vsebujejo nobene navedbe, se šteje, da so sestavljene v skladu s PEM pravili / starimi PEM protokoli.

Opomba: Izjava »REVISED RULES« mora biti vključena le v dokazila o poreklu, izdana ali sestavljena v letu 2025 za blago, izvoženo v pogodbenico Konvencije s statusom CR (kar pomeni, da pogodbenica Konvencije, iz katere je blago izvoženo in pogodbenica Konvencije, v katero se blago uvozi, med seboj uporabljata revidirana PEM pravila in prehodne določbe), in ne za blago, izvoženo v pogodbenico Konvencije s statusom R (kar pomeni, da pogodbenica Konvencije, v katero se blago uvozi, uporablja le revidirana PEM pravila, ne pa tudi prehodnih določb).

Kljub temu se dokazila o poreklu, ki pomotoma vsebujejo navedbo »REVISED RULES«, ne smejo zavrniti ob uvozu v pogodbenico Konvencije, ki v času uvoza ne uporablja prehodnih določb (uporablja samo revidirana PEM pravila).

Primer dokazil o poreklu, sestavljena / izdana v skladu z revidiranimi PEM pravili do vključno 31. decembra 2025 (izjava o poreklu, potrdilo o gibanju blaga EUR.1; potrdilo o gibanju blaga EUR.1 v polju 7 vsebuje navedbo v angleškem jeziku »REVISED RULES«, izjava o poreklu pa prav tako dodatno navedbo v angleškem jeziku »REVISED RULES«):

Slovenska različica

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ⁽¹⁾), izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ⁽²⁾ poreklo.

REVISED RULES

.....
(Kraj in datum) ⁽¹⁾

.....
(Podpis izvoznika, poleg tega mora biti čitljivo navedeno ime osebe, ki izjavo podpiše) ⁽¹⁾

POTRDILO O GIBANJU BLAGA / MOVEMENT CERTIFICATE	
1. Izvoznik (ime, polni naslov, država) Exporter (name, full address, country)	EUR. 1 št./Nº A 2791407
	Preden izpolnite obrazec, preberite navodila na hrbtni strani See notes overleaf before completing this form
3. Prejemnik (ime, polni naslov, država) (navedba neobvezna) Consignee (name, full address, country) (Optional)	2. To potrdilo se uporablja za preferencialno trgovino med Certificate used in preferential trade between
	in / and (navesti ustrezne države, skupine držav ali teritorije) (insert appropriate countries, groups of countries or territories)
6. Podatki v zvezi s prevozom (navedba neobvezna) Transport details (Optional)	4. Država, skupina držav ali teritorij porekla izdelkov Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating
	5. Namembna država, skupina držav ali teritorij Country, group of countries or territory of destination
	7. Opombe Remarks
	REVISED RULES

Zaradi uporabe prehodnih določb sta bili v podatkovni zbirki TARIC kreirani dve novi oznaki dokumentov, ki se začeta uporabljati 1. januarja 2025:

- **U078** = Potrdilo o gibanju blaga EUR.1, ki v polju 7 vsebuje navedbo v angleškem jeziku »REVISED RULES«, in
- **U079** = izjava o poreklu, ki ji je dodana navedba v angleškem jeziku »REVISED RULES«.

Navedeni oznaki za dokazila o poreklu se uporabljata ne glede na vrednost izdelkov v pošiljki ali vrsto izvoznika (kateri koli izvoznik, pooblaščen izvoznik ali ne).

b) Vsebina dodanega odstavka 1a v členu 8 Dodatka I (»Kumulacija porekla – pogoji za njeno uporabo«):

„1a. Kumulacija iz člena 7 se lahko uporablja za blago, uvrščeno v poglavja 1, 3, 16 (za predelane ribiške proizvode) in 25 do 97 harmoniziranega sistema, ki je pridobilo status blaga s poreklom z uporabo pravil o poreklu iz člena 42(1) in ustreznih določb Dodatka II ter z uporabo pravil o poreklu, vključenih v protokole o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja pred Konvencijo, pod pogojem, da imajo materiali in izdelki poreklo iz pogodbenic, za katere je mogoča kumulacija, kot je bilo sporočeno v „Obvestilu Komisije v zvezi z uporabo Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu ali protokolov o pravilih o poreklu, ki določajo diagonalno kumulacijo med pogodbenicami k tej konvenciji“, kot je bilo nazadnje objavljeno v Uradnem listu Evropske unije.

Ta odstavek se uporablja za obdobje iz člena 31(1) za blago, ki ga zajemajo dokazila o poreklu iz člena 42(4) in (5).“.

Ta določba omogoča prepustnost med PEM pravili in revidiranimi PEM pravili (blago, ki je pridobilo status blaga s poreklom na podlagi PEM pravil (strožjih pravil o poreklu), se lahko šteje tudi za blago s poreklom na podlagi revidiranih PEM pravil, ki so manj stroga, zato blago lažje pridobi status preferencialnega porekla, v obratni smeri pa to ne velja), kadar gre za kumulacijo. To pomeni, da se lahko določbe o kumulaciji iz revidiranih PEM pravil uporabljajo tudi za izdelke, ki imajo poreklo v skladu s PEM pravili in sicer v primerih, ko izdelki izpolnjujejo zahteve obeh sklopov pravil o poreklu.

Ker so PEM pravila o poreklu na splošno strožja od revidiranih PEM pravil, lahko blago, ki izpolnjuje PEM pravila za pridobitev statusa preferencialnega porekla, z nekaterimi izjemami, izpolnjuje tudi pogoje za pridobitev statusa preferencialnega porekla v skladu z revidiranimi PEM pravili.

Prepustnost pomeni, da se poreklo končnega izdelka lahko pridobi v skladu z revidiranimi PEM pravili z uporabo kumulacije z materiali, ki imajo poreklo v skladu s PEM pravili, kadar je glede na matriko kumulacija možna.

Prepustnost je omejena na tiste izdelke, za katere so revidirana PEM pravila manj stroga od PEM pravil:

- izdelki iz poglavij 1, 3 in 16 (za predelane ribiške proizvode), in
- industrijski izdelki, uvrščeni v poglavja od 25 do 97 HS.

Če imajo ti izdelki preferencialno poreklo v skladu s PEM pravili, se lahko šteje, da imajo preferencialno poreklo tudi v skladu z revidiranimi PEM pravili (v obratni smeri pa to ne velja).

Izjave dobavitelja, sestavljene v EU v skladu s PEM pravili, se lahko uporabijo za dokazovanje porekla blaga v skladu z revidiranimi PEM pravili za izdelke iz poglavij 1, 3 in 16 (za predelane ribiške proizvode) in industrijske izdelke, uvrščene v poglavja od 25 do 97 HS.

4. Matrika

Po novem bo eno samo obvestilo Komisije prikazovalo možnosti kumulacije na podlagi starih PEM protokolov / PEM pravil in na podlagi revidiranih PEM pravil. Navedeno pomeni, da ne bo dveh ločenih obvestil Komisije, ampak bodo v enem obvestilu Komisije prikazane možnosti kumulacije na podlagi dveh različnih sklopov pravil o poreklu glede na različne statute pogodbenic Konvencije iz točke 2 tega dopisa. R pomeni možnosti kumulacije v skladu z revidiranimi PEM pravili, C pa možnosti kumulacije v skladu s PEM pravili skupaj s starimi PEM protokoli.

Pogodbenice Konvencije, ki uporabljajo Sklep št. 1/2024 o prehodnih določbah, lahko na podlagi dvostranskih sporazumov z drugimi pogodbenicami Konvencije uporabljajo PEM pravila in revidirana PEM pravila. Zato se v ustreznih poljih matrike nahaja CR, ki pomeni možnost kumulacije v okviru obeh sklopov pravil o poreklu.

Simulacija razpredelnice I obvestila Komisije:

	EU	EFTA	EG	TN
EU		CR	R	C
EFTA	CR		C	C
EG	R	C		C
TN	C	C	C	

Opomba: imena pogodbenic Konvencije v zgornji simulaciji so navedena le kot primer za boljše razumevanje primerov. Ta primer ne odraža dejanskih možnosti kumulacije na kateri koli datum.

Primeri, kako pravilno brati razpredelnico I:

- EU in EFTA med seboj uporabljata oba sklopa pravil (status CR), ker obe uporabljata prehodne določbe (Sklep št. 1/2024),

- Egipt uporablja z EU samo revidirana PEM pravila - status R - saj Egipt še ne uporablja prehodnih določb iz Sklepa št. 1/2024,
- Tunizija lahko uporablja samo PEM pravila z EU, EFTO in Egiptom zaradi statusa C v njenih dvostranskih sporazumih z EU, EFTO in Egiptom (TN-EU, TN-EFTA, TN-EG),
- kumulacija med EU, EFTO in Tunizijo je možna na podlagi PEM pravil - status C,
- kumulacija med EFTO, Egiptom in Tunizijo je možna na podlagi PEM pravil - status C,
- med EU in Egiptom je možna kumulacija le na podlagi revidiranih PEM pravil - status R, saj Egipt še ne uporablja prehodnih določb,

Uporaba razpredelnice I v praksi:

- če je med tremi pogodbenicami naveden status R (R-R-R) ali je status R nadomeščen s statusom CR največ dvakrat (na primer R-CR-R, CR-CR-R), je med pogodbenicami možna kumulacija le na podlagi revidiranih PEM pravil;
- če je med tremi pogodbenicami naveden status C (C-C-C) ali je status C nadomeščen s statusom CR največ dvakrat (na primer C-CR-C, CR-CR-C), je med pogodbenicami možna kumulacija le na podlagi PEM pravil;
- če je med tremi pogodbenicami naveden status CR, se lahko uporabljajo PEM pravila / stari PEM protokoli ali revidirana PEM pravila.

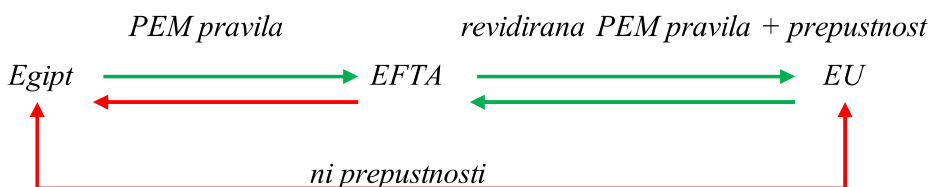
Praktični primeri prepustnosti:

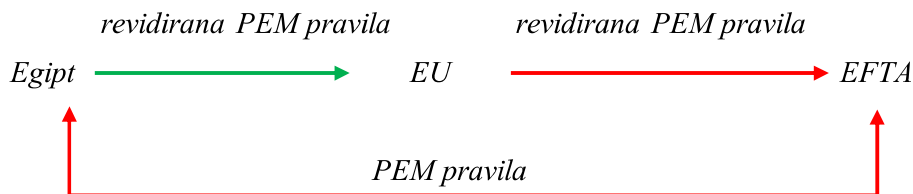
Opomba: Prepustnost je zgolj enosmerna (možen je prehod iz PEM pravil / starih PEM protokolov na revidirana PEM pravila, ne pa tudi obratno).

EU in EFTA lahko kumulirata z blagom (uvrščenim v poglavja 1, 3, 16 – predelani ribiški proizvodi – in iz poglavij od 25 do 97 HS) s poreklom iz Tunizije ali Egipta v skladu z revidiranimi PEM pravili na podlagi prepustnosti.

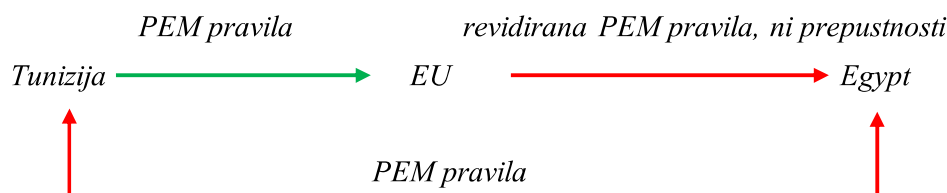
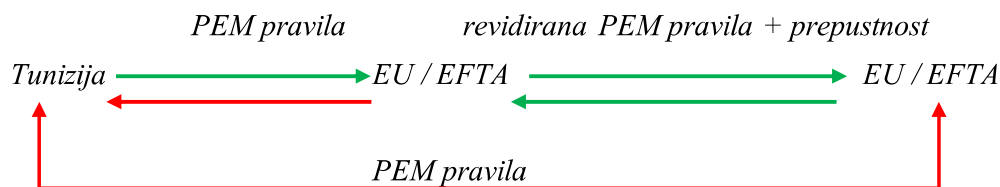
EU in EFTA, ki imata obe status CR, lahko kumulirata z materiali s poreklom iz Egipta v skladu z revidiranimi PEM pravili na podlagi prepustnosti. Čeprav imata EFTA in Egipt med seboj le status C, je možna kumulacija v skladu z revidiranimi PEM pravili, kadar se pri izdelavi izdelka s poreklom iz EFTE v skladu z revidiranimi PEM pravili uporabijo materiali, ki imajo poreklo iz Egipta v skladu s PEM pravili za namene izvoza v EU, saj se med EU in EFTA uporablja koncept prepustnosti na podlagi prehodnih določb. Če pa se ti izdelki izvozijo iz EU nazaj v EFTO in kasneje iz EFTE v Egipt, teh izdelkov ni mogoče izvoziti v Egipt ali z njimi kumulirati v Egiptu v skladu s PEM pravili, saj so PEM pravila edina pravila, ki se uporabljajo med EFTO in Egiptom.

Slikovni prikaz:

EU lahko v skladu s PEM pravili uvozi vhodne materiale s poreklom iz Tunizije, med EU in Tunizijo je status C. Ti vhodni materiali se lahko uporabijo za namene kumulacije v EU v skladu z revidiranimi PEM pravili na podlagi prepustnosti, ter se nadalje izvozijo in kumulirajo v EFTI. Vendar pa nadaljnja kumulacija med EU in Egiptom ni mogoča, ker se med njima ne uporabljajo prehodne določbe (status R). Izdelkov ni mogoče nadalje izvoziti v Tunizijo ali z njimi kumulirati v Tuniziji v skladu s PEM pravili, ki so edini sklop pravil o poreklu, ki se uporabljajo med Tunizijo in drugimi državami.

5. Povzetek v zvezi z dokazili o poreklu

Seznam dokazil o poreklu, ki se lahko sprejmejo v letu 2025 v obdobju njihove veljavnosti in tudi v primerih predložitve z zamudo, če so bila izdana / sestavljena v skladu z v letu 2024 veljavnim pravnim okvirom:

- potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave o poreklu, izdani / sestavljeni v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli (se sprejmejo v pogodbenicah Konvencije s statusom CR in C),
- potrdila o gibanju blaga EUR-MED in izjave o poreklu EUR-MED, izdani / sestavljeni v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli (se sprejmejo v pogodbenicah Konvencije s statusom CR in C),
- potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave o poreklu, izdani v okviru prehodnih pravil o poreklu (se sprejmejo v pogodbenicah Konvencije s statusom CR in R).

Seznam dokazil o poreklu, ki se lahko sprejmejo v letih 2025 in 2026 v obdobju njihove veljavnosti in tudi v primerih predložitve z zamudo, če bodo izdana / sestavljena v skladu z v letu 2025 veljavnim pravnim okvirom:

- potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave o poreklu, izdani / sestavljeni v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli (se sprejmejo v pogodbenicah Konvencije s statusom CR in C),
- potrdila o gibanju blaga EUR-MED in izjave o poreklu EUR-MED, izdani / sestavljeni v skladu s PEM pravili ali starimi PEM protokoli (se sprejmejo v pogodbenicah Konvencije s statusom CR in C),

- potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave o poreklu, izdani / sestavljeni v skladu z revidiranimi PEM pravili, ki vsebujejo izjavo »REVISED RULES« (se sprejmejo v pogodbenicah Konvencije s statusom CR in C).

Seznam dokazil o poreklu, ki se lahko v skladu z veljavnim pravnim okvirom izdajajo / sestavljajo od 1. januarja 2026 dalje:

- potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave o poreklu, izdani / sestavljeni v skladu z revidiranimi PEM pravili, ne smejo več vsebovati izjave »REVISED RULES«,
- potrdil o gibanju blaga EUR-MED, izjav na računu EUR-MED ali izjav o poreklu EUR-MED ni več mogoče izdati / sestaviti.